

»Att lära läsa utan tårar», Alfr. Bergs mindre räknelära, Almquists geografi och Berg-Lindéns naturlära.

Litteratur.

Hufvudräkningskurs för småskolan. I öfverensstämmelse med nya normalplanens föreskrifter af P. Hagström, folkskollärare. Lund, Gleerupska universitetsbokhandeln. Pris 45 öre.

Behovet af en hufvudräkningskurs särskildt för småskolan har länge gjort sig gällande. Det är icke lätt att alltid finna passande exempel, då ingen exempelsamling finnes att tillgå, hvaraf följden nog oftast blifvit, att hufvudräkningen, som dock är den viktigaste på detta stadium, blifvit för mycket åsidosatt. För att afhjälpa denna brist har författaren, som förut gjort sig fördelaktigt känd genom sina »räknestafvar», utgifvit ifrågavarande hufvudräkningskurs.

Den nu utkomna delen omfattar »de fyra räknestätten» inom talområdet 1—30.

I första afdelningen behandlas talen 1—5; i den andra talen 1—9; i den tredje 1—19 och i den fjärde 1—30. I hvarje afdelning behandlas först de olika räknestätten hvar för sig, hvarefter en samling »blandade exempel» förekommer såsom repetition och afslutning.

Till lättnad för undervisningen har vid de första exemplen inom hvarje grupp åskådningen hänförs endast till sådana föremål, som lätt kunna anskaffas, såsom grifflar, pennor, böcker och dylikt.

Meningarna kunna vara något delade om, hvilketdera som är lämpligast: att behandla hvarje räknestätt för sig inom en viss talserie (1—5 o. s. v.) eller att tillämpa alla fyra »räknestätten» på hvarje tal särskildt inom hela entalsserien. Anmälaren har funnit det senare förfaringsättet fördelaktigt, men författaren följer det förra, och då samma resultat möjligen vinnes på samma tid i båda fallen, är härom ingenting att säga.

Mot formen af en del frågor kunde ett och annat vara att erinra, såsom genom några exempel skall visas.

Frågan 39, sid. 7: »Här ligger en bok; om jag borttager den, huru många äro kvar?»

Frågan 87, sid. 10: »Emma går i handelsboden efter 3 ark papper 1 gång; huru många ark köper hon?»

Frågan 120, sid. 11: »Om 3 grifflar kosta 3 öre, hvad kostar 1?»

Frågan 134, sid. 12: »4 pappersark skola delas lika mellan 2 gossar; huru mycket får hvar och en?»

I st. f. »om jag borttager» borde i första ex. hafva stått: *nu borttager jag*. Det andra exemplet hade bort formuleras så: *Emma köper i handelsboden o. s. v.* I nästföljande ex. bör man väl rätteligen fråga: *Huru många öre kostar en griffel?* och i det sist anförda ex.: *Huru många pappersark får hvardera?* Då man räknar med sorter, är det nämligen af vikt, att barnen från början vänja sig att uppgifva just den sort, man frågar efter. När åskådningsmateriel användes, böra barnen alltid vänja sig att *se*, huru operationerna

utföras, hvarför man icke gärna bör använda uttrycket: *om jag borttager o. s. v.*, utan i stället *visa*, att man verkligen lägger till eller tager ifrån. De blandade exemplen kunde gärna hafva varit talrikare efter hvarje talserie. Önskligt hade också varit, om de ännu brukliga sorterna, *kast*, *dussin* och *tjog* samt tidsräkningen, dagar i veckan och månader i året något oftare framhållits.

Då exemplen för öfrigt äro väl valda och progressivt ordnade samt hvarje afdelning afslutas med tysta öfningar (efter räknestafvarna), bör hufvudräkningskursen blifva mycket användbar och förtjäna plats i hvarje småskola.

Det är författarens afsikt — enligt förordet — att framdeles utgifva fortsättning, innehållande uppgifter inom talen 1—99, afsedda att i småskolan genomgå vid svarta taflan och i folkskolans nedre klass användas såsom hufvudräkningsuppgifter. Vi hälsa denna fortsättning välkommen, på samma gång vi uttala önskan om en liten revision af den nu utkomna delen.

A. K.

Nytt i bokhandeln.

Folkskolan, en Herrens tjänarinna ibland oss. Tal vid invigningen af Helsingstrands nya folkskolehus den 22 januari 1893 af seminarieadjunkten August Lundskog. Falun. 25 öre.

Scar på d:r Cremers stridsskrift »Till striden om apostolikum» af d:r Adolf Harnack. Sthm, Z. Hæggström. 50 öre.

Den äkta kristendomens norm af Hans Hinrich Wendt. Sthm, Z. Hæggström. 75 öre.

Det gamla testamentet och Den evangeliska kyrkan af Hermann Schultz. Sthm, Z. Hæggström. 50 öre.

Fria ord.

En brist.

Då man ser hur många stipendiater, som blifvit föreslagna för att på statens bekostnad få i sommar företaga resan till utställningen i Chicago, kommer man med vemod att tänka på, att icke något tillfälle är beredt för någon enda af Sveriges till öfver fyra tusen medlemmar uppgående folkskollärarekär att taga kännedom om den i sammanhang med världsutställningen anordnade skolutställningen eller med andra ord få en inblick i andra kulturländers folkbildning.

Svensk Läraretidning har ock med full rätt framhållit denna sak flera gånger under sin tolfåriga tillvaro. Visserligen kunna vi hoppas något med åren, då allmänna folkskollärareföreningens kassa hunnit växa, så att räntefonden kan utan hinder för andra utgifter åtminstone utsända en stipendiat årligen. Men innan vi hinna dit, torde flera år förgå — afgiften är ju blott 50 öre pr medlem — och vi hafva då säkerligen kommit så på efterkälken, att årtionden kunna förgå, innan vi förmå fylla de kraf, som den höjda kulturen ställer på en bildad stats folkbildning och dess befordrare.

Att andra kulturländer icke förgäta denna viktiga faktor i folkbildningen, att låta sina lärare på statens bekostnad se och få kännedom om främmande länders folkundervisningsanstalter, kunna vi bland annat förstå däraf, att icke få stipendiater i dylika ärenden besöka vårt land. Icke kunna väl vederbörande tänka så, att vårt land ingenting har att lära af andra nationer rörande folkbildningen. En villfarelse, som vi, rufvande på minnen från fordom, lätt kunna fastna uti.

Vårt lands arbete för den mänskliga utvecklingen är ju ganska aktingsvärdt, men någon

tongifvande plats har det icke. Alla kulturströmningar nå oss som svallvågor, utgångna från de stora kulturländerna.

Vi behöfva således ännu lära af dem och sedan lämpa det efter våra förhållanden. Af stor nytta skulle det därför vara, om staten att börja med anloge exempelvis 1,000 kr. årligen som resestipendium åt i tjänst varande folkskollärare.

Att det är nyttigt utsända stipendiater för att studera andra länders näringsförhållanden, inser en hvar, men lika nyttigt om ej precis så i ögonen fallande är studiet af andra länders folkbildning. På 1860-talet ansåg man detta nyttigt. Nu tyckes man ha andra tankar. Saken är behjärtansvärd, och hoppas vi, att våra vänner i riksdagen ej förgäta den vid nästa riksdag. G.

Ytterligare frågor till N—n

med anledning af artikeln »Ventilationsanordning i gamla skolsalar».

Är ventilationsanordningen *pröfvad* i lokaler med fritt läge, så att de från olika håll blifvit utsatta för skarpa vindar? Är den *pröfvad* i en- à två-våningshus med endast 20 à 30 fots skorstenspipa? Är hr N—n verkligen viss om, att den tunga kolsyrehaltiga luften *går ut uppe vid salens tak?* Frågis.

Breflåda.

(Meddelanden och förfrågningar i bref och å brefkort, som icke äro undertecknade med afsändarens namn och adress, lämnas utan afseende.)

O. R. 1) Nej, härför behöfves k. m:t: tillåtelse. 2) Dito. K. m:t: förordnar antagligen, att innehafvaren skall höras, och kan denne då göra sina invändningar.

Johan. Se »Anvisningen» å sista sidan! Brr. 1) Jo, så snart de äro i skolåldern. 2) Oss vederligt intet prejudikat. 3) Antagligen ej.

B—t. 1) Jo. 2) Nej. 3) Ovisst. 4) Jo, antagligen. 5) Veden behöfver ej levereras i mindre dimensioner än s. k. kortfamn. 6) Ja.

Brink. För att erhålla understöd från småskollärares understödsanstalt fordras bland annat att inom ett år före inlämnandet af ansökningen om understöd hafva varit i tjänst anställd. Det finnes ingen utsikt, att k. m:t skall medgifva undantag från denna bestämmelse.

C. B. 1) Ja. 2) Ja. 3) Ja.

F. A. F. Inga bestämmelser härom.

Dumbom. Dito.

E. L—m. 1) Någon minimilön för småskollärarinna finnes ej fastställd. Men om skoldistriktet skall åtnjuta statsbidrag, måste lönen vara minst 200 kr. 2) Om husrum och vedbrand för småskollärarinna finnas inga som helst bestämmelser. 3) Inspektören har skyldighet att vaka öfver, att statsbidrag icke tillerkännes skoldistriktet, därest ej lärarinnan erhåller lön i förhållande till statsbidragets storlek.

Villand. Helst det senare.

Otto i N—e. Torde kunna hindras.

Örn. 1)–3) Någon klockareexamen finnes ej, hvadan man icke kan tala om »klockarebetyg». 4) Kyrkosångareexamen omfattar elementar- och kyrkosång samt afläggas antingen vid musikonservatorium eller inför domkyrkoorganist.

Sveriges allm. folkskollärareförening.

Följande medlemsafgifter för 1893 kvitteras: Barnekretsen 10. Kassaförealtaren.

Minneslista.

April.

1. Senast denna dag aflämna revisorererna af skolrådets räkenskaper sin revisionsberättelse till kyrkostämmans ordförande. (K. F. § 39.)

4. V. Jämtlands kretsaförenings möte i Hjärpen.

— Falu läraryråds möte i Falun.

8. Lödöse-kretsens möte i Ramstorp.

Än
merer:
Alla n
farand

Pens
Ramkv
Skol
Mlm.,

Råd
af kvi
kl. o.
Sibt
60 d. i
180 kr

Nor
enl. l.,
Viss
enl. l.,

Frö
annons
Sibt
nonsen
Häll
annons
Vår
annons

Ljus
(Se an

Lenl
april,
Idre
(Se an

For
adr. S
Ron
(Se an
VI
Små
före 1

S

vid eli
i

Till
mer a
allnär
hälme
talter,
riel oc
andra
för ut

Enä
dervis
att ta
visnin
som

tagas
annan
och h
öfriga
ninga
ventil
rater,
helst
skrift

Lär
ställa
under
med

och n
af lär